T.
Alkotmánybíróság
részére

a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
Munkaügyi Szakága
útján

Budapest
Tölgyfa u. 1-3.
1027

Levelezési cím:
Budapest
Pf.: 2.
1255

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
Ügyszám: IV/2017-0/207.
Érkezett: 2017 OKT 26.
Példány: 1
Kezelőiroda:
Melléklet: 416+2 db

182

39.M.2211/2014

FŐVÁROSI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK 4.
FŐLAJSTROMSZÁM
KEZDŐIRATON:
Postán / Gyűjtő útján / Személyesen / E-mailen / Faxon
Érkezett: 2017 -09- 18
PÉLDÁNY: 1 ÍV: 1 Megh.
MELLÉKLET: 17 KÖZTÜK:
FŐLAJSTROMSZÁM:
IRATON:

Tisztelt Alkotmánybíróság!

39.M.2211/2014 szám alatt van folyamatban a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt a Dr. Hovanyecz Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Hovanyecz Hajnalka, értesítési cím: 1475 Budapest, Pf. 17.) által képviselt [redacted] I. r. felperes és [redacted] II. r. felperes által a [redacted] I. r. alperes és [redacted] II. r. alperes ellen *munkaviszony jogellenes megszüntetése és egyéb* iránt indított peres eljárás, melyben a Dr. Hovanyecz Ügyvédi Iroda (értesítési cím: 1475 Budapest, Pf. 17., eljáró ügyvéd: dr. Hovanyecz Hajnalka) által képviselt [redacted] I. r. felperes és [redacted] II. r. felperes a mellékelt ügyvédi meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk útján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő a Fővárosi Törvényszék (Fővárosi Törvényszéki Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium), mint másodfokú bíróság 2017. július 12. napján kelt **7.Mkpf.690.109/2017/10. számú** jogerős határozatával szemben.

Kérjük a t. Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságot, hogy **az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény** (a továbbiakban: **Abtv.**) **53. § (3) bekezdése** alapján jelen alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybírósághoz továbbítani szíveskedjék.

Kérjük a t. Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, 24. cikk (3) bekezdés b) pontja, az Abtv. 27. §-a és 43. § (1) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék (Fővárosi Törvényszéki Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium), mint másodfokú bíróság 7.Mkpf.690.109/2017/10. számú határozatának alaptörvény-ellenességét megállapítani és a bírói határozatot megsemmisíteni szíveskedjék.

Jelen kérelmünk alapján elsődlegesen az **Abtv. 27. §-a**, másodlagosan a **Abtv. 26. § (1) bekezdése** szerinti eljárás lefolytatását indítványozzuk, azzal, hogy az **Abtv. 28. § (1)** és **(2) bekezdése** alapján a t. Alkotmánybíróság a **27. §**-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a **26. §** szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja, illetve az **Abtv. 26. §** alapján indítványozott eljárásban a bírói döntés alkotmányosságát is vizsgálhatja.

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117

39M
HNCS
08.20

Kérelmünk vagylagos előterjesztését a t. Alkotmánybíróság gyakorlatában is elismert azon lehetőségre alapozzuk, mely szerint *„elképzelhető, hogy egy konkrét ügyben nem dönthető el egyértelműen, hogy a jogi norma vagy annak eseti alkalmazása okozza-e az állított alaptörvény-sérelmet. Sőt elképzelhető, hogy a bíróság jogalkalmazása és az annak alapjául szolgáló norma alkotmányossága egyaránt kétséges. Nem zárható ki ezért teljesen annak a lehetősége, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában elsődleges és másodlagos kérelmet fogalmazzon meg."* **(3/2013. (II.14.) AB határozat,** Indokolás [22]).

A t. Alkotmánybíróság hatáskörét az **Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontjára,** valamint az **Abtv. 26. § (1) bekezdésére** és **27. §-ára** alapítjuk.

A t. Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján az **Abtv. 28. §**-ának figyelembevételével lehetőség van az egyes panasztípusok közötti alkotmánybírósági átjárásra, s ennek megfelelően az indítványozó is megjelölhet több kérelmet az indítványában, azaz az **Abtv. 26. § (1) bekezdése** mellett kérheti az **Abtv. 27. §**-a szerinti alkotmányjogi panasz elbírálását is (ld.: Az alkotmányjogi panasz kézikönyve 151. old. 320. bek., szerk.: Bitskey Botond és Török Bernát, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft, Budapest, 2015.).

Az indítványozói jogosultságunkat az **Abtv. 26. § (1) bekezdésére** és **27. §-ára** alapítjuk, figyelemmel arra, hogy a jelen kérelemmel érintett alaptörvény-ellenes bírói döntés, illetve alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazás az általunk kezdeményezett eljárásban, a mi alapvető jogaink sérelmével született. Tájékoztatjuk a t. Alkotmánybíróságot, hogy bírói úton jogorvoslati lehetőségünk nincs.

Az **Abtv. 52. § (5) bekezdése** és **68. §-a** alapján tájékoztatjuk a t. Alkotmánybíróságot, hogy az indítványunk nyilvánosságra hozatalához nem járulunk hozzá. Kijelentjük továbbá, hogy az indítványunkban szereplő személyes adataink nyilvánosságra hozatalához nem járulunk hozzá.

I. <u>Az alkotmányjogi panasszal érintett bírói döntés, az alapügy</u>

I.1. Az elsőfokú eljárás

[redacted] volt az alapítója

Az indítványozókat 1978. július 08. napjától, illetve 1985. július 01. napjától 2008. augusztus 31. napjáig az Óvodában a [redacted] foglalkoztatta óvodapedagógus munkakörben, közalkalmazotti jogviszony keretében.

2008. szeptember 01. napjával a [redacted] az Óvoda fenntartói jogát átadta a [redacted] nak (a továbbiakban: [redacted] ezt követően az intézmény [redacted] elnevezéssel működött és működik a mai napig.

A fenntartó személyében 2008. szeptember 01. napjával bekövetkezett változásra tekintettel a [redacted] az indítványozókkal határozatlan időtartamú munkaviszonyt létesített óvodapedagógus munkakörre, a munkaszerződésekben is rögzítettek szerint a munkáltatói jogutódlás szabályainak alkalmazásával [redacted] eltöltött idő és jogviszony jogfolytonosságának elismerésével. A munkaszerződés [redacted] **I/2 szám** alatt csatoljuk.

Az új fenntart[redacted]tt munkaszerződések aláírásakor már 30, illetve 23 éve dolgoztunk [redacted]ézményben, mind a fenntartó, mind a szülők legnagyobb megelégedésére, szakmai elismerésére. A munkaszerződések megkötését követően is további 6 (hat) évig dolgoztunk ugyanitt, sem szakmai, sem erkölcsi, sem egyéb kifogás velünk szemben nem merült fel.

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117

A két fenntartó irányítása alatt közel 36, és 30 év folyamatos és kifogástalan óvodapedagógusi munka után megdöbbenéssel vettük kézhez a munkáltató 2014. június 06. napján kelt azonnali hatályú felmondását (**I/3 számú melléklet**), melyben valótlan, érthetetlen és elfogadhatatlan indokokra való hivatkozással egyoldalúan megszüntették a munkaviszonyunkat.

A jogellenes felmondás törvényes jogkövetkezményeinek alkalmazása, illetve bennünket a felmondástól függetlenül is jogszerűen megillető elmaradt bér és egyéb juttatások megfizetése iránt munkaügyi pert indítottunk a [redacted] (fenntartó) és az Óvoda (intézmény) ellen, mely peres eljárás **39.M.2211/2014 szám** alatt van folyamatban a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt. A keresetleveleket **I/4 szám** alatt mellékeljük. A két keresetlevél alapján indult eljárásokat a Bíróság egyesítette (**I/5 számú melléklet**).

A munkaügyi perben közel 10 millió forint tőke és ennek járulékai iránt terjesztettünk elő keresetet az alperesekkel szemben. Noha az eljárás már három éve folyamatban van, alperesek a mai napig nem tettek eleget **a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 15. § (8) bekezdés**ében és **41. § (1) bekezdés**ében foglalt céltartalék képzési kötelezettségüknek. Ugyanakkor a korábban nyereségesen működött [redacted] a munkaügyi per folyamatban léte alatt, 2016. szeptember 01. napi hatállyal az Óvoda fenntartói jogát átadta egy újonnan létrehozott alapítvány [redacted]) részére.

A fenntartói jogok átadására úgy került sor, hogy erről a döntésről minket, mint a fenntartóval és az Óvodával szemben is jelentős összegű követelés jogosultjait sem az átadó, sem az átvevő fenntartó nem tájékoztatott. A követelésünk nagyságrendje alapján nem alaptalan az a félelmünk, hogy a fenntartóváltás mögött a kötelezettség teljesítése alóli kibújás szándéka húzódhat meg. Ezt az értelmezést erősíti, hogy a fenntartó váltásnak - a követelésünk későbbi behajthatóságát akadályozó szándékon túl - érdemi indoka nem volt, nem lehetett, figyelemmel arra, hogy a [redacted] célja (a [redacted] úti óvoda fenntartásának biztosítása) nem szűnt meg, az Óvoda jövőbeni fenntartása az eddigi keretek között is biztosítható lenne. A [redacted] alapító okiratát **I/6 szám** alatt mellékeljük.

A rendelkezésünkre álló információk alapján a fenntartói jogok átadása az általunk indított munkaügyi perre való tekintettel történt, kifejezetten annak érdekében, hogy a korábbi fenntartó a rendszeres bevételeit átcsatornázhassa, melynek eredményeként a munkaügyi perben várhatóan megállapításra kerülő kötelezettségei - forrás hiányában - teljesítés nélkül maradjanak. Többek között ezt igazolják az alábbiak:

- Az új fenntartó ([redacted]) alapítására, a nyilvántartásba vétel iránti kérelem (**I/7 számú melléklet**) bírósági benyújtására 2014. szeptember 29. napján, 3 (három) héttel azután került sor, hogy a [redacted] és az Óvoda a keresetlevelünket és a munkaügyi bíróság idéző végzését 2014. szeptember 01. és 2014. szeptember 05. napján átvette.

- Az új fenntartó ([redacted]) alapítója és kuratóriumi tagjai az Óvodába járó gyermekek szülői, akik az elbocsátásunkkal és az ezt követően általunk kezdeményezett peres eljárással tisztában voltak.

- Az új fenntartó ([redacted]) nyilvántartásba vétele iránti kérelmen tanúként szerepel [redacted] aki évek óta az Óvoda dolgozója, 2014 őszétől intézményvezetője, ilyen minőségében szintén tisztában volt az elbocsátásunkkal és az ezt követően általunk kezdeményezett peres eljárással. A nyilvántartásba vétel iránti kérelmen szereplő másik tanú, [redacted] az Óvoda titkáraként szintén naprakész információval bírt a munkaviszonyunk megszüntetésének körülményeiről.

- Az új fenntartó ([redacted]) kuratóriumi elnöke, [redacted] és a többi kuratóriumi tag a korábbi fenntartó I. r. alperes [redacted] kuratóriumi elnökének, [redacted] munkatársai a [redacted] egymással napi kapcsolatban állnak.

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117

- A régi és az új fenntartó könyvelését ugyanaz a személy, [redacted] látja el.

- Az új fenntartó az intézmény teljes vezetőségét megtartotta, beleértve az intézményvezetőt [redacted], az alperesek által a munkaügyi perben gazdasági vezetőként hivatkozott [redacted] az óvodatitkárt [redacted] és a könyvelőt is, akik a követelésünkről nyilvánvalóan tudtak.

- A fenntartóváltásnak – a követelésünk későbbi behajthatóságát akadályozó szándékon túl – érdemi indoka nem volt, nem lehetett, figyelemmel arra, hogy a [redacted] alapító okirat szerinti célja (a [redacted] úti óvoda fenntartásának biztosítása) nem szűnt meg, az Óvoda működtetése a [redacted] fenntartásában jelenleg is biztosítható lenne. Megjegyezzük, hogy a [redacted] és a [redacted] alapító okirat szerinti célja és tevékenysége azonos, így lett volna lehetőségük arra, hogy a **Ptk. 3:402. § (1) bekezdése** alapján egymással egyesüljenek, és az Óvodát az együttes vagyonuk felhasználásával működtessék, de arra is lett volna lehetőség, hogy új alapítvány létrehozása helyett az azonos céllal szerveződő személyek a nyílt alapítványként működő [redacted]hoz a **Ptk. 3:383. §-a** szerint csatlakozzanak. Az egyesülés vagy csatlakozás helyett azonban új alapatvány létesítése és a fenntartói jogok átadása mellett döntöttek akként, hogy *„megállapodásuk szerint"* az átadás időpontjában meglévő jogosultságok összessége az új fenntartóhoz, míg a kötelezettségek összessége a régi fenntartóhoz került.

Az új fenntartó a régi fenntartóval fennálló többszörös személyi összefonódások révén az óvodai ügyekkel naprakész információkkal rendelkezett, a követelésünkről, a munkaügyi perről tudomással bírt. Sőt, éppen a követelésünk léte és a bírósági igényérvényesítés indította arra az ügyletben résztvevőket, hogy a [redacted] a [redacted] kuratóriumi elnökéhez köthető személyek részvételével létrehozzák. Ezt igazolja az az időbeli egybeesés is, miszerint az alapítvány nyilvántartásba vételi kérelmét csak azt követően nyújtották be a bíróságra, hogy I-II. r. alperesek értesültek a munkaügyi per megindításáról. Az események láncolata, az alapítványok vezetői közötti személyi kapcsolatok, az intézmény vezetését ellátó személyek azonossága, mind azt támasztják alá, hogy a fenntartóváltás mögött a velünk szemben fennálló jelentős összegű kötelezettség teljesítése alóli kibújás szándéka húzódik meg.

A fenntartóváltás előkészítésével egyidejűleg a [redacted] megtette mindazokat az intézkedéseket, amelyek azt célozzák, hogy a korábbi években stabil pénzügyi helyzete jelentősen romoljon, és a jövőben csupán mint kiüresített, a fenntartói jogának megszűnésére tekintettel érdemi saját bevétellel, forrással nem rendelkező *„szellem-alapítvány"* létezzen. Ezt támasztják alá a [redacted] 2014. és 2015. évre vonatkozó egyszerűsített éves beszámolói (**I/8** és **I/9 számú mellékletek**), melyek a 2015. évre jelentős visszaesést, több tízmillió forintos veszteséget mutatnak ki, az előző évek pozitív gazdálkodásával szemben. Ezzel egyidejűleg a [redacted] a könyveiben elmulasztotta feltüntetni a követelésünket, arra a jogszabályi előírásokkal ellentétesen céltartalékot nem képzett.

A fenntartói jogok átadására tekintettel a régi fenntartó a továbbiakban az Óvoda (intézmény) működtetésével kapcsolatos jogosítványait elveszítette. Így többek között az intézményre tekintettel folyósított bevételeket (nem csupán az állami, normatív támogatásokat, de egyéb, pl. szülőktől, adó 1 %-ot felajánlóktól, egyéb támogatóktól származó befizetéseket, stb.) sem szedi, a bíróság jogerős végzésein alapuló fizetési kötelezettségének (pl. **33.Kpk.46.150/2016/10.** számú végzéssel megítélt 40.000,- Ft összegű eljárási költségre, **39.M.2211/2014/55.** szám alatt hozott ideiglenes intézkedésben foglaltak teljesítésére irányuló kötelezettségének, **I/10** és **I/11 számú mellékletek**) már most sem tesz eleget, ami egyenesen azzal a következménnyel jár, hogy a régi fenntartó irányában még az elvi lehetősége is megszűnt annak, hogy a követelésünk behajtható legyen.

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117

Mivel a régi fenntartó ( ) létrehozására kifejezetten a Óvoda fenntartása céljából került sor, a fenntartói jogok átadását követően a régi fenntartó a cél szerinti tevékenységét már nem folytatja, érdemi saját bevételei nincsenek. Ha ténylegesen működő, érdemi bevételekkel rendelkező alapítvány lenne, akkor a bírósági határozatokon alapuló fizetési kötelezettségét is teljesítené. De a céltartalék-képzési kötelezettség elmulasztása is cáfolja, hogy a régi fenntartó valódi tevékenységet végző alapítványként működne.

A fenntartói jogok átadásával kapcsolatos döntésről való tudomásszerzésünket követően a munkaügyi perben jogutódlás megállapítása iránti kérelemmel éltünk, melyben kértük, hogy a bíróság állapítsa meg, az I. r. alperes perbeli jogutódja a A kérelmünkhöz csatoltuk a és a között a fenntartói jogok és kötelezettségek átvételéről és folytatásáról kötött megállapodásokat (**I/12 számú melléklet**). A megállapodás szerint a 2016. augusztus 31-i fordulónappal átvette az Óvoda fenntartását, a fenntartáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételekkel együtt, továbbá jogosulttá vált a korábban a mint fenntartót megillető állami normatív kiegészítő támogatás megszerzésére. A a fenntartói jogok és kötelezettségek átvételére tekintettel vállalta, hogy 2016. szeptember 01. napjától biztosítja az intézmény működtetéséhez szükséges személyi, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

A fenntartói jogok és kötelezettségek átadására tekintettel a 2016. szeptember 01. napjától fenntartói feladatokat nem lát el, a fenntartó személyében teljes körű jogutódlás következett be. A fenntartó személyében bekövetkezett változást Budapest Főváros Kormányhivatala a 2016. június 07. napján kelt **BP/1009/12217-6/2016.** és **BP/1009/12217-7/2016.** ügyiratszámú határozataival elismerte. A Kormányhivatal a határozatokkal az Óvoda, mint köznevelési intézmény nyilvántartásba vételét és működési engedélyét – 2016. szeptember 01-jei hatállyal – módosította akként, hogy 2016. szeptember 01. napjától az Óvoda fenntartója a (**I/12 számú melléklet**).

Mivel a perbeli követelésünk a által fenntartói minőségben kötött szerződésekből ered, álláspontunk szerint a jogutódlás a fenntartói jogok és kötelezettségek átadásának időpontjában már fennálló követelésünkre is kihat.

Az elsőfokú bíróság a 2017. február 20. napján kelt **39.M.2211/2014/68.** számú végzéssel a kérelmünknek helyt adott, és megállapította, hogy a perbeli jogviszony tekintetében a jogutódja a (**I/13 számú melléklet**).

I. 2. A másodfokú eljárás

Az elsőfokú bíróság végzése ellen a (I. r. alperes) és a (I. r. alperesi jogutód) is fellebbezéssel élt (**I/14** és **I/15 számú mellékletek**). Fellebbezésükben arra hivatkoztak, hogy a fenntartói jogok átadásával a kötelezettségek egyidejű átszármaztatása nem történt meg, mivel az egymás között létrejött megállapodásban akként rendelkeztek, hogy a régi fenntartó által szerzett kötelezettségek az új fenntartót nem terhelik. Továbbá álláspontjuk szerint a fenntartói jogok átadásának időpontjában (2016. szeptember 01. napján) a munkaviszonyunk már nem állt fenn, a korábban már megszűnt munkaviszonyban pedig a munkáltatói oldalon nem következhet be jogutódlás.

Az alperesi fellebbezésekre részletes fellebbezési ellenkérelmet terjesztettünk elő (**I/16 számú melléklet**).

A másodfokon eljárt Fővárosi Törvényszék a 2017. július 12. napján kelt **7.Mkpf.690.109/2017/7.** számú végzéssel az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta és az jogutódlás megállapítása iránti kérelmünket elutasította (**I/17 számú melléklet**).

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a munkaviszonyunk 2014. július 06. napján megszűnt, ezért a munkaviszony megszűnését követően a fenntartói jogok átadása munkajogi jogutódlást nem eredményezhet. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy a másodfokú bíróság végzése jogszabályi hivatkozást nem tartalmaz, de a beadványainkból megállapítható, hogy a perbeli jogutódlás megállapítása iránti kérelmünket nem a munkáltató személyében bekövetkező munkajogi jogutódlásra való hivatkozással, hanem a velünk szemben fenntartói minőségben szerzett kötelezettségek keletkezését követően a fenntartó személyében beállt változásra tekintettel terjesztettük elő. Ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság a fenntartói jogok átadásával kapcsolatban a perbeli jogutódlást elvileg elfogadhatónak tartotta, amennyiben az a megállapodásból levezethető.

A másodfokú bíróság a jelen konkrét ügyben az alperesek által utólagosan csatolt, a fenntartóváltással kapcsolatos hatósági eljárásban sehol nem szerepelt, nem hivatkozott, kétséges eredetű és keltezésű megállapodás alapján - jogszabályhelyre való hivatkozás nélkül - elfogadhatónak tartotta, hogy a köznevelési intézmény fenntartói jogának átadására irányuló megállapodásban a szerződő felek egymással akként állapodjanak meg, hogy az új fenntartó kizárólagosan jogosultságokat szerez, a korábbi fenntartó által - fenntartói minőségben szerzett - kötelezettségekért azonban nem felel. A másodfokú bíróság érvelése szerint: *„mind a jogszabályi jogutódlás, mind a fenntartói jogok átadásának megállapodással történő átadása-átvétele esetében meghatározható, hogy a korábbi kötelezettségekért ki a felelős"*.

II. Az alkotmányjogi panasz formai feltételei:

Jelen alkotmányjogi panaszt az **Abtv. 53. § (2) bekezdése** alapján az ügyben első fokon eljárt bíróságnál terjesztjük elő.

Az **Abtv. 52. § (6) bekezdése** alapján mellékelten csatoljuk azokat a dokumentumokat, amelyek az indítványban foglaltakat igazolják.

III. Az alkotmányjogi panasz tartalmi feltételei:

Az **Abtv. 30. § (1)** és **(2) bekezdése** alapján tájékoztatjuk a t. Alkotmánybíróságot, hogy a másodfokú jogerős határozat jogi képviselőnk részére 2017. szeptember 04. napján került kézbesítésre.

A másodfokú bíróság jogerős határozatával szemben további jogorvoslati lehetősünk nincs (a határozat sem rendes, sem rendkívüli jogorvoslattal nem támadható). Ezért álláspontunk szerint a jelen ügyben az **Abtv. 26. § (1) bekezdés b) pont**jában, illetve **27. § b) pont**jában foglalt azon feltétel, hogy jogorvoslati lehetőség számunkra nincs biztosítva, teljesült.

Tekintettel arra, hogy az indítvánnyal érintett bírósági eljárásban peres felek vagyunk, továbbá a bíróság a jogerős végzéssel megtagadta, hogy a perbe vitt anyagi jogainkat a jogutódként megnevezett szervezettel szemben érvényesítsük, álláspontunk szerint az **Abtv. 27. §**-a, illetve **26. § (1) bekezdése** által megkívánt közvetlen érintettség esetünkben megállapítható.

Az **Abtv. 26. § (1) bekezdése** szerinti alkotmányjogi panasz az ügyben folytatott bírósági eljárásban történt alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása esetén nyújtható be. A törvényszöveg alapján az alkotmányjogi panasz előterjesztésének nem szükségképpeni feltétele a bírósági eljárás ügydöntő határozattal történő lezárása, befejezése. A t. Alkotmánybíróság gyakorlata szerint alkotmányjogi panasszal támadhatók azok a perjogi értelemben ügydöntőnek nem minősülő határozatok is, amelyek esetében az Alaptörvényben biztosított jog sérelme bizonyítható. Az alapjogsérelem ugyanis kifejezetten az érdemi döntés meghozatala előtt, az érdemi döntéssel nem orvosolható módon is bekövetkezhet.

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117

A t. Alkotmánybíróság például befogadott egy eljárást felfüggesztő végzést támadó indítványt is, kimondva, hogy *„az eljárás adott esetben hosszabb időre történő felfüggesztése olyan alapjogi sérelem gyanúját vetheti fel, mely az Alaptörvényben biztosított jogok védelem érdekében a felfüggesztés ellen benyújtott alkotmányjogi panasz vizsgálatát igényli" (3057/2015. (III.31.) AB határozat)* (ld.: Az alkotmányjogi panasz kézikönyve 142. old. 300. bek., szerk.: Bitskey Botond és Török Bernát, HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó Kft, Budapest, 2015.).

Az **Abtv. 27. §**-a szerinti alkotmányjogi panasz esetében megkívánt *„az ügy érdemében hozott döntés"* fordulata álláspontunk szerint a jogutódlással kapcsolatos jogerős bírósági döntésre is alkalmazandó. A jogutódlással kapcsolatos bírósági döntés ugyanis a perbe vitt anyagi jogi jogviszony egyik elemét - az előterjesztett kereseti kérelemmel kapcsolatos alanyi kötődést - tekintve az ügy érdemében hozott, végleges döntés. A polgári ügyben eljáró bíróság csak a jogutódlással kapcsolatos jogerős végzésben rögzített alanyi keretek között hozhatja meg az ítéletet. Így jogutódlás esetén az érdemi döntés gyakorlatilag két részből áll: a perbe vitt anyagi joggal fennálló alanyi kapcsolatról rendelkező jogutódlással kapcsolatos végzésből, és a későbbiekben ezen végzés által kijelölt keretek között a perben álló felek között meghozott ítéletből. Az ítélethozatal során a bíróság kötve van a jogutódlással kapcsolatos jogerős végzéshez, ebből következően kizárólag a bíróság által engedélyezett módon perben álló jogutód vonatkozásában hozhat határozatot. Amennyiben a bíróság a jogutód perbevonása iránti kérelmet elutasítja, a felperest megfosztja attól a lehetőségtől, hogy a jogvita elbírálása a felperes által előterjesztett kérelem keretei között, a felperes által hivatkozott anyagi jogi kapcsolat érdemi vizsgálatával történjen meg.

A jelen indítvánnyal érintett bírósági határozat a perbeli jogutódlás tárgyában hozott egyedi döntés. A **Pp. 61. § (1) bekezdése** szerint *„Ha a per alapjául szolgáló jogviszonyban a polgári jog szabályai szerint valamelyik fél helyébe a per folyamán jogutód lép, a jogutód a perbe félként önként beléphet, illetőleg a jogutódot az ellenfél is perbe vonhatja."*
A **Pp. 62. §**-a alapján a bíróság a perbeli jogutódlásról külön végzéssel rendelkezik, azonban a jogutódlás tárgyában hozott jogerős végzést a későbbiekben az érdemi döntés (ítélet) elleni fellebbezésben már vitatni nem lehet. A bíróság az érdemi határozatban (ítéletben) a perben álló felek között bírálja el a jogvitát, ennek a kereteit azonban a jogutódlással kapcsolatos végzés már előzetesen meghatározza.
A perbeli jogutódlás tehát szorosan kapcsolódik a per alapjául szolgáló jogviszony anyagi jogi szabályaihoz (a bíróság az anyagi jogi szabályok alapján dönt a jogutódlás megengedéséről vagy elutasításáról), a későbbi érdemi ítéletben mégsem lehet vitássá tenni. A jogutódlással kapcsolatos bírói döntés az érdemi döntéssel (ítélettel) a későbbiekben már nem orvosolható, ezért álláspontunk szerint a jogutódlással kapcsolatos végzés ellen van helye alkotmányjogi panasznak.

A t. Alkotmánybíróság a **3050/2017. (III. 20.) AB végzés**sel elbírált alkotmányjogi panasz ügyben jogutódlással 'kapcsolatos bírósági végzés tekintetében a panaszt befogadhatónak ítélte, és érdemben elbírálta.

Álláspontunk szerint az egyedi alapjogvédelem szükségessége esetünkben megállapítható, mivel az alkotmányjogi panaszunk elbírálásának hiányában bennünket közvetlenül is jelentős alapjogi sérelem érne, amennyiben lehetővé válna, hogy a bíróság előtti igényünk érvényesíthetősége kizárólagosan a velünk ellenérdekelt, az ügyben kötelezettként érintett fenntartó saját egyoldalú döntésén múljon. Ez - a jelen beadványunk IV. pontjában részletesen kifejtésre kerülő okokból - közvetlenül érinti a bírósághoz való forduláshoz való jogunkat (ezen belül a hatékony és nem csupán formális bírósági eljárás lefolytatásához fűződő jogunkat), a tulajdonhoz való jogunkat és a hasonló jogi helyzetben lévő jogalanyokkal való azonos megítéléshez való jogunkat (hátrányos megkülönböztetés tilalmát).

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117

A fentiek mellett a jelen ügy általános alapjogi problémát is felvet, a mi konkrét esetünkön túlmutat. A magán fenntartású köznevelési intézmények fenntartói jogának megállapodáson alapuló átadása - a jelen indítvánnyal érintett bírósági döntés által nyújtott értelmezési keret tükrében - módot ad arra, hogy a folyamatban lévő jogvita ideje alatt a kötelezett a keresettel érintett követelés későbbi érvényesíthetőségét érintően a jogosult ráhatását kizárva egyoldalú hatalmasságot gyakoroljon. Ez az állami fenntartású köznevelési intézményekkel, illetve az állami fenntartóval kapcsolatba kerülő jogosultakhoz képest a magán fenntartókkal kapcsolatba kerülő jogosultak indokolatlan és önkényes megkülönböztetéséhez vezet. Emellett a köznevelséhez, mint törvényben meghatározott közszolgálati tevékenységhez kapcsolódó tulajdonosi felelősség problematikáját is érinti, amennyiben a köznevelési közszolgálat ellátását szolgáló vagyoni elemekkel (ezen belül állami támogatásokkal) kapcsolatos jogosultságok a kötelezettségektől függetlenül lennének gyakorolhatóak.

IV. <u>Az alkotmányjogi panasszal érintett bírói döntés alaptörvény-ellenessége</u>:

Álláspontunk szerint a jelen indítvánnyal érintett bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség révén az Alaptörvényben biztosított alapvető jogaink sérültek.

Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései szerint:

„Alapvetés Q) cikk
(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.
(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé."

„SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG I. cikk
(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.
(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.
(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható."
„SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG II. cikk
Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg."

„SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG XIII. cikk
(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár."

„SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG XV. cikk
(1) A törvény előtt mindenki egyenlő.
(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja."

„SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG XXVIII. cikk
(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el."

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117

IV. 1. A hivatkozott bírói döntés sérti a bírósághoz fordulás alapvető jogát

Az Alaptörvény SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG XXVIII. cikk szerint:
„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el."

Magyarország az emberi jogok, ezen belül az igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó alapjogok biztosítása és védelme körében - az Alaptörvény Alapvetés Q cikkében is megfogalmazottak szerint - nemzetközi kötelezettségeket is vállalt, amelyeket a hazai jogalkotás és jogalkalmazás során nem lehet figyelmen kívül hagyni.

A bírósághoz fordulás joga megjelenik:

- az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1948. december 10-én elfogadott **Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 10. Cikkében**: *„Minden személynek teljesen egyenlő joga van arra, hogy ügyét független és pártatlan bíróság méltányosan és nyilvánosan tárgyalja, s ez határozzon egyrészt jogai és kötelezettségei felől, másrészt minden ellene emelt bűnügyi vád megalapozottsága felől."*

- az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXI. ülésszakán, 1966. december 16-án elfogadott **Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának** (a továbbiakban: PPJE) **14. Cikk 1. pontjában**: *„A bíróság előtt mindenki egyenlő. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el."*

- **az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény** (a továbbiakban: Római Egyezmény) **6. Cikk 1. pontjában**: *„Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően."*[1]

Az **Alaptörvény** Szabadság és Felelősség **XVIII. cikk (1) bekezdése** biztosítja a bírósághoz fordulás jogát. Az Alaptörvény által alapvető jogként definiált bírósághoz fordulás joga az államra azt a kötelezettséget rója, hogy - egyebek között - a polgári jogi jogok és kötelezettségek (a polgári jognak tekintett jogviták) elbírálására bírói utat biztosítson.

A t. Alkotmánybíróság az **59/1993. (XI. 29.) AB határozatában** a bírósághoz fordulás jogát nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szűkítette le, hanem ennél tágabban, a bírósági eljárásban **a fél pozíciójának biztosításában** értelmezte. E megközelítés szerint *„a személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, „elszenvedői" a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogaikat és kötelességeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére. (...) A bírósághoz fordulás joga általános eszköze az állampolgárok (és más személyek) jogai és törvényes érdekei védelmének. Mindenkinek jogában áll, hogy anyagi és eljárási jogait érvényesítse a bíróság igénybevételével. Ez a jog szabadságot jelent arra, hogy ügyét bárki bíróság elé vigye, de jelenti annak szabadságát is, hogy e jogával ne éljen."*

---

[1] Az Emberi Jogok Európai Bírósága a *Golder v. Egyesült Királyság* ügyben (4451/70, 1975. február 21.) foglakozott a bírósághoz fordulás jogával, mint alapvető emberi joggal. A strasbourgi bíróság többségi döntéssel arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Római Egyezmény 6. Cikk 1. pontja ugyan kifejezetten nem nevesíti a bírósághoz fordulás jogát, azonban olyan eljárási jogosultságokat tartalmaz, amelyek a szélesebb értelemben vett fórumhoz fordulás jogát feltételezik. A bírósághoz fordulás joga tehát értelmezés útján levezethető a Római Egyezmény szövegéből.

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18125406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117

Jelen esetben a jogerős határozatot hozó bíróság megtagadta tőlünk azt a lehetőséget, hogy az perbe vitt anyagi jogainkat a peres eljárás keretében a jogutódként megnevezett szervezettel szemben is érvényesítsük. A bíróság döntése a jogutódként megnevezett szervezet eljárásba történő bevonásától, az eljárási pozíció biztosításától, és ebből következően az anyagi jogaink gyakorlásától teljes egészében elzárt. Mindezt akként, hogy a bíróság jogszabályi hivatkozással alá nem támasztott módon állította, hogy a köznevelési intézmény fenntartói jogának átadása körében lehetséges olyan megállapodás az átadó és az átvevő felek között, amellyel a fenntartói jogokat és kötelezettségeket egymástól elválasztják, és kizárólagosan csak a jogok (és a jogokhoz kapcsolódó pénzügyi források) átszállását biztosítják, a kötelezettségekét nem. Álláspontunk szerint a bíróság levezetése alkotmányosan nem igazolható.

IV. 2. A hivatkozott bírói döntés sérti az emberi méltóságot

Az Alaptörvény SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG I. cikk szerint:
„(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.
(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható."

Az Alaptörvény SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG II. cikk szerint:
„Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg."

Az Alaptörvény SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG XV. cikk szerint:
„(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja."

A t. Alkotmánybíróság gyakorlatában az emberi méltósághoz való jog az ún. általános személyiségi jog egyik megnyilvánulása. Az emberi méltósághoz való jog az általános személyiségvédelmi funkciójából eredően további külön nevesített jogokat - részjogosítványokat - is magában foglal, így például az önazonossághoz, az önrendelkezéshez való jogot, az általános cselekvési szabadságot.

Az általános személyiségi jog jellegéből, anyajog mivoltából eredően az emberi méltósághoz való jog olyan szubszidiárius alapjog, amelyre mind az Alkotmánybíróság, mind más bíróságok minden esetben hivatkozhatnak az egyén autonómiájának védelmében, ha az adott tényállásra a konkrét, nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható.

A t. Alkotmánybíróság a bírósághoz fordulás jogát az emberi méltósághoz való jog tartalmi elemeként megnyilvánuló önrendelkezési joggal összefüggésben is értelmezi. Ennek megfelelően a bírósághoz fordulás joga nemcsak arra terjed ki, hogy a jogvitában érdekelt fél az ügyét bíróság elé vigye, hanem arra is, hogy a jogvitában szintén érintett ellenféllel szemben az igényét bíróság előtt érvényesíthesse. Az önrendelkezési jogot alkotmányos indok nélkül korlátozó intézkedés, bírói döntés alaptörvény-ellenes.

A t. Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata a bírósági eljáráshoz történő hozzáférést, az eljárás lefolytatásának lehetőségét az Alaptörvényből levezethető olyan alkotmányos követelménynek tekintette, amelynek korlátozása csak nagyon szigorú feltételek mellett, szűk keretek között képzelhető el.

Az a bírói döntés, amely a jogvitában nyilvánvalóan érdekelt felet érdemi, jogszabályi hivatkozással történő indokolás nélkül megfosztja attól, hogy a folyamatban lévő ügyben az igényét a jogutódként meghatározható szervezettel szemben is érvényesítse, mind a bírósághoz fordulás jogával, mind az emberi méltósághoz való joggal ellentétes.

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0795, fax: 269-0117

IV. 3. A hivatkozott bírói döntés sérti a tulajdonhoz való jogot, továbbá a tulajdon társadalmi felelősségére vonatkozó alkotmányos követelménnyel ellentétes

Az Alaptörvény SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG XIII. cikk szerint:
(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár."

Az Alaptörvény a tulajdonhoz való jogot a Szabadság és felelősség cím alatt alapvető jogként határozza meg. Az Emberi Jogok Európai Egyezményének első kiegészítő jegyzőkönyve is rendelkezik a tulajdonjogról, amely azonban nem a szűk értelemben vett „tulajdonjogot", hanem az ennél tágabb értelmű *„javak békés élvezetéhez"* való jogot védi. Az Emberi Jogok Európai Bírósága a javak békés élvezetéhez való joggal kapcsolatos ítélkezési gyakorlatában a jogos elvárásokra, megalapozott igényekre is kiterjesztette a tulajdonjog védelmét.

A t. Alkotmánybíróság gyakorlatában a tulajdonhoz való jog nem kizárólagosan az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmében merül ki, hanem ennél tágabb körben, adott esetben a személyek vagyoni helyzetének érintettségében is megnyilvánul. Így pl. a **20/2015. (VI.16) AB határozat**ban a t. Alkotmánybíróság az adótartozások vonatkozásában mögöttes felelősként megjelenő jogalanyok vagyoni helyzetének érintettségével indokolta a tulajdonhoz való jog sérelmét (20/2015. (VI. 16.) AB határozat, Indokolás [17]- [18].

Álláspontunk szerint a bíróság jogutódlás megállapítását megtagadó döntése kiüresíti a köznevelési intézmények magán fenntartóival szembeni bírósági igényérvényesítést. A bíróság döntése ugyanis lehetővé teszi, hogy a kötelezett a fenntartói jogok (és csak a jogok) átruházásával a vele szembeni követelés későbbi behajthatóságát (a kötelezettség teljesítését) meghiúsítsa, azaz a vele szemben indított bármilyen eljárásban vagyoni kockázat nélkül vegyen részt. A bíróság végzésében magnyilvánuló jogértelmezés következtében a személyi juttatások körébe tartozó igényünket - noha az ennek fedezetéül is szolgáló bevételek az új fenntartónál jelentkeznek - az új fenntartóval szemben nem tudjuk érvényesíteni. Mindez a tulajdonhoz való alkotmányos alapjogunk alapvető sérelmével jár, mivel a bíróság elfogadta, hogy a kötelezett a saját egyoldalú elhatározása alapján a vagyoni helyzetünket hátrányosan befolyásoló, a vagyoni jogaink érvényesítését kizáró önkényes döntést hozzon.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: **Nkt.**) **1. § (2) bekezdése** szerint *„A köznevelés közszolgálat, amely a felnövekvő nemzedék érdekében a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeit teremti meg, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja. A köznevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra nevelés határozzák meg. A köznevelés egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célokat."*

Az **Nkt. 2. § (3) bekezdése** szerint köznevelési intézményt az állam, valamint a törvény keretei között a nemzetiségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a vallási tevékenységet végző szervezet vagy más személy vagy szervezet alapíthat és tarthat fenn, ha a tevékenység folytatásának jogát - jogszabályban foglaltak szerint - megszerezte.

Az **Nkt. 4. § 9. pontja** szerint a törvény alkalmazásában *fenntartó az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a köznevelési feladat ellátására való jogosultságot megszerezte vagy azzal rendelkezik, és a köznevelési intézmény működéséhez szükséges feltételekről gondoskodik.*

Az **Nkt. 83. § (2) bekezdés a) pontja** alapján a fenntartó *a törvényben foglalt keretek között* dönt a fenntartói jogának átadásáról. Ezzel összefüggésben az **Nkt. 84. § (8) bekezdése** akként rendelkezik, hogy *„a köznevelési intézmény fenntartója az intézkedés tervezett végrehajtása éve februárjának utolsó munkanapjáig kezdeményezheti egy másik köznevelési intézmény fenntartójánál, hogy az általa fenntartott intézmény fenntartói jogait és kötelezettségeit a következő tanévtől adja át".*

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117

Az **Nkt. 22. § (2) bekezdése és a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet** (a továbbiakban: **EMMI rendelet**) **159. § (2) bekezdés h) alpontja** alapján a köznevelési intézmény működtetésével összefüggésben a személyi kiadások körébe tartozó perbeli igényünk fedezetének biztosítása a mindenkori fenntartót terheli. A régi és az új fenntartó az egymás közötti megállapodásban sem rendelkezhet ettől eltérően, mert a jogszabály a fenntartói kötelezettségeket a hatósági határozat alapján nyilvántartásba vett mindenkori fenntartóhoz telepíti. A nyilvántartásból törölt régi fenntartó a fenntartói jogának megszűnésétől kezdve nem minősül az **Nkt. 4. 9. pontja** szerinti fenntartónak, következésképpen a törvény által kifejezetten a fenntartói minőséghez kötött kötelezettségei sem lehetnek. A fenntartói jogok és kötelezettségek átadásának időpontjától a régi fenntartó fenntartói minősége megszűnik (a köznevelési nyilvántartásból törlik), fenntartói feladatokat nem lát el, ezzel egyidejűleg a köznevelési feladatok ellátásához szükséges forrásokhoz (pl. állami normatívákhoz, szülői befizetésekhez, célzott támogatásokhoz, stb.) való hozzáférése is megszűnik. A feladatok és az azok ellátásához szükséges személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek átadásával az új fenntartó válik a fenntartói minőségben szerzett valamennyi kötelezettség alanyává. Ellenkező értelmezés esetén az új fenntartó dönthetne úgy, hogy egyes kötelezettségeket nem vesz át, vagy egyáltalán nem vesz át semmilyen kötelezettséget, csupán jogosultságokat szerez, ami – mint ahogy a jelen esetben is történt – a régi fenntartó időszakában szerzett követelések jogosultjainak ellehetetlenítéséhez, az igényérvényesítés kiüresítéséhez vezet.

I/20 szám alatt csatoljuk a Magyar Államkincstár tájékoztató levelét, melyben részletesen leírja a köznevelési intézmények fenntartójának folyósított támogatási összeg felhasználási szabályait. Eszerint a köznevelési intézmény fenntartójának folyósított átlagbér alapú támogatás többek között a személyi juttatások és az azokhoz kapcsolódó szociális hozzájárulási adó és egyéb működési célú kiadások finanszírozására használható fel. A munkaviszonyunkkal, illetve annak megszüntetésével összefüggésben részünkre járó felmondási időre járó átlagkereset, végkielégítés, elmaradt munkabér, elmaradt étkezési juttatás egyértelműen olyan személyi juttatásnak minősülnek, amelyekre a támogatás felhasználható. Ezzel kapcsolatban ki kívánjuk emelni, hogy a jogalkotó a *személyi juttatás* és nem a munkabér fogalmat használja, mely előbbi fogalomkörbe nem csupán a folyó havi fizetés, hanem a munkaviszonyra tekintettel a munkavállalónak járó bármely juttatás (pl. végkielégítés, felmondási időre járó juttatás, cafeteria, stb.) is beletartozik.

Az **Nkt. 83. § (2) bekezdés a) pontja** alapján a fenntartó *a törvényben foglalt keretek között* dönt a fenntartói jogának átadásáról. A fentebb hivatkozott jogszabályi előírások alapján **a személyi juttatások fedezetéül szolgáló források, bevételek szedésére vonatkozó fenntartói jogosultság átadását nem lehet elválasztani az ezzel összefüggő kötelezettségek teljesítésétől**. A másodfokú bíróság végzése sem tartalmaz olyan alkotmányosan elfogadható érvet vagy jogi indokolást, amely a kötelezettség és az annak teljesítéséhez szükséges forrás jogalanyi szintű elválasztását alátámaszthatná. Épp ellenkezőleg: a másodfokú bíróság döntése alapján a követelésünk kielégítéséhez szükséges forrás az új fenntartó rendelkezése alá kerül, azonban vele szemben az igényünket mégsem tudjuk érvényesíteni, mellyel összefüggésben az anyagi jogaink bírósági úton történő érvényesíthetőségével kapcsolatos alkotmányos alapjogunk (a bírósághoz fordulás joga) és a tulajdonhoz való alkotmányos alapjogunk is nyilvánvalóan sérül.

A jogszabálynak nincs és alkotmányosan nem is lehet olyan értelmezése, hogy a megállapodáson alapuló fenntartóváltás esetén az új fenntartó mentesülne a régi fenntartó által vállalt kötelezettségek teljesítése alól. Ilyen törvényi rendelkezés nincs, és még a legextrémebb kiterjesztő értelmezés esetén sem lehetne ilyen következtetést levonni. Már csak azért sem, mert a fenntartóval szemben követeléssel bíró személyeknek a fenntartói jogok átadásával kapcsolatos döntésre semmilyen ráhatásuk nincs, **a hitelezők jogállása között pedig a jogutódlás formája (jogszabályi vagy megállapodás alapján történő jogutódlás), illetve a jogutódlással érintett köznevelési intézmény jellege (állami vagy magán fenntartású intézmény) alapján nem lehet különbséget tenni.**

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117

A fenntartói kötelezettségeket rögzítő, fentebb hivatkozott jogszabályi rendelkezéseknek is az a célja, hogy a forrásokra jogosult mindenkori fenntartót terheljék a kötelezettségek, ezért álláspontunk szerint még erre irányuló szerződéses szándék esetén sincs lehetőség arra, hogy a régi és az új fenntartó a jogszabályt megkerülve a megállapodásukban a jogokat és a kötelezettségeket egymástól elválasszák, és csupán a jogok átszállásáról állapodjanak meg. A fenntartói jogok átadását lehetővé tevő jogszabályi rendelkezésnek nem lehet célja, hogy a jogintézményt kihasználva a régi fenntartó a vele szemben fennálló kötelezettségektől úgy szabaduljon meg, hogy a jogait és forrásait egy új fenntartónak átadja, míg a kötelezettségek, immár forrás nélkül maradnak a régi fenntartónál. (Az ügyben felmerülő alkotmányossági kérdéseket nem érinti, csupán a történeti hűség kedvéért kívánjuk megjegyezni, hogy a mi esetünkben a régi fenntartó kifejezetten az általunk elindított bírósági igényérvényesítés okán döntött a fenntartói jogok átadásáról, abban bízva, hogy az esetleges pervesztessége esetén se kelljen helytállnia.)

A másodfokú bíróságnak az az érvelése, hogy a régi és az új fenntartó az egymás közötti megállapodásban a fenntartói jogok mikénti telepítésétől függetlenül, attól elválasztva rendelkezhetnek a kötelezettségek viseléséről, álláspontunk szerint abból az okból is az **Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe** ütközik, mert alkotmányos indok nélkül akadályozza a követelés jogosultját abban, hogy a követelését a feladat ellátásához kapcsolódó forrással (vagyonnal) ténylegesen rendelkező új fenntartóval szemben érvényesítse. Az Alaptörvény alapján a tulajdonosnak nincs alanyi joga arra, hogy megkötés nélkül rendelkezzen a tulajdonába (vagyonába) tartozó dolgok sorsa fölött. A **64/1993. (XII. 22.) AB határozat** megállapította, hogy az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Figyelembe kell venni azt is, hogy a tulajdonhoz való jog az egyetlen olyan alapjog, amelyet a közérdekre hivatkozva lehet korlátozni, és ezt a sajátosságot a korábbi Alkotmányhoz képest az Alaptörvény még hangsúlyosabbá teszi azáltal, hogy előírja: *„a tulajdon társadalmi felelősséggel jár"*. **(25/2015. (VII. 21.) AB határozat**, Indokolás [59]).

A köznevelési intézményeket fenntartó jogalanyok az Alaptörvény és az Nkt. keretei között a magyar állam közszolgálati feladataként meghatározott köznevelési feladatokat látnak el. A feladat ellátásához szükséges tárgyi és pénzügyi feltételeket a mindenkori fenntartó köteles biztosítani. **A fenntartó vagyonának részét képező forrásokkal (pl. állami normatívákkal, szülői befizetésekkel, célzott támogatásokkal, stb.) a fenntartó csak a köznevelési közszolgálati feladattal összeegyeztethető módon rendelkezhet.** Ez a rendelkezési jog tehát nem korlátlan: a köznevelési intézmény fenntartójának nincs alkotmányos lehetősége a források (pozitív vagyoni elemek) egyoldalú, a kapcsolódó kötelezettségek és ellenérték nélküli átszármaztatására.

Álláspontunk szerint a jelen ügyben a bírói döntés és az annak alapjául szolgáló jogértelmezés alaptörvény-ellenessége a fentiek szerint megállapítható. Ugyan a másodfokú bíróság döntésének indokolásából szövegszerűen nem derül ki, hogy a bíróság az Nkt. mely rendelkezéseiből vezette le a fenntartóváltás során a fenntartói jogok és kötelezettségek elválaszthatóságát, az azonban nyilvánvaló, hogy a bíróság a jogszabálynak sem a nyelvtani, sem a rendszertani, sem pedig a teleologikus értelmezését nem végezte el. Ellenkező esetben nem jutott volna arra a következetésre, hogy a köznevelési intézmény fenntartóját semmi nem köti abban, hogy a jogai és kötelezettségei átszármaztatása körében miként rendelkezik.

Ha csupán a jogszabályi rendelkezés nyelvtani értelmét nézzük, a **Nkt. 83. § (2) bekezdés a) pontja** kapcsán is szembeötlő, hogy a jogalkotó rendelkezési joga nem korlátlan: a fenntartói jogok átadásáról a törvényben foglalt keretek között dönthet. Ezzel összefüggésben az **Nkt. 84. § (8) bekezdése** akként rendelkezik, hogy *„a köznevelési intézmény fenntartója az intézkedés tervezett végrehajtása éve februárjának utolsó munkanapjáig kezdeményezheti egy másik köznevelési intézmény fenntartójánál, hogy az általa fenntartott intézmény fenntartói jogait és kötelezettségeit a következő tanévtől adja át"*. De az **Nkt. 99/H. § (1) bekezdése** az önkormányzat által működtetett köznevelési intézmények állami átvételével kapcsolatban is kifejezettem rögzíti, hogy az átvétel a köznevelési feladathoz kapcsolódó valamennyi jogot és kötelezettséget érinti.

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117

A fentieknek megfelelően jelen ügyben a törvény kontextuális, valamint teleologikus, az elérni kívánt célokon alapuló értelmezése csak arra az eredményre vezethet, hogy a köznevelési intézmény fenntartói jogai és kötelezettségei csak egységesek lehetnek, a jogok és kötelezettségek egyidejűleg egy szervezethez kötődhetnek, szétválasztásuk fogalmilag kizárt. Nemcsak a polgári jogra, de az egész jogrendszerre irányadó alapelv, hogy saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki nem hivatkozhat. Amennyiben a bíróság a fenntartói jogok átadásának törvényi lehetőségét a jogszabály kontextusából kiragadva, az ellátott feladat közszolgálati jellegének figyelmen kívül hagyásával úgy értelmezi, hogy a fenntartó a kötelezettségeiről jogosult egyoldalúan és önkényesen rendelkezni, az ellentmond mind ennek az elvnek, mind annak az egész magyar jogrendszerben érvényesülő, a közfeladatok és közszolgáltatások ellátásával kapcsolatos gyakorlatnak, hogy a feladat ellátásához kapcsolódó jogok és források a kötelezettségekkel együttesen értelmezhetőek. A jogalkotó valódi szándéka is ez volt, hiszen a köznevelési intézményt már működtető fenntartó kezdeményezésére történő újabb (második és többi) intézmény átvételével összefüggésben az **Nkt. 84. § (8) bekezdése** kifejezetten a fenntartói jogok és kötelezettségek egyszerre, együttesen történő átvételét teszi lehetővé. Nincs alkotmányos indoka annak, hogy az első intézmény átvétele során ettől el lehessen térni.

A magán fenntartású köznevelési intézmények fenntartójának személyében bekövetkező változást eredményező jogi konstrukció (a fenntartói jogok jogügyleten alapuló átadása) a régi és az új fenntartó, valamint a régi fenntartóval szemben követeléssel rendelkező hitelezők vagyoni viszonyaira egyaránt jelentős hatással van. Álláspontunk szerint nem igényel különösebb okfejtést, hogy amennyiben a fenntartóváltás során a fenntartó jogait és kötelezettségeit egymástól elválasztják, a jogokat és a kötelezettségeket eltérő jogalanyokhoz telepítik, ez a régi fenntartóval kapcsolatban álló harmadik személyek vagyoni jogainak gyakorlását lényegében kiüresíti. A jelen beadványban hivatkozott egyedi döntésben a bíróság a tulajdonhoz való jog és a köznevelési intézmények fenntartóinak törvényben rögzített társadalmi felelősségéhez kötődő tulajdonosi felelősségének figyelmen kívül hagyásával határozott.

IV. 4. A hivatkozott bírói döntés sérti a jogegyenlőséget

Az Alaptörvény SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG XV. cikk szerint:

„(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja."

A t. Alkotmánybíróság a **42/2012. (XII. 20.) AB határozat**ban az Alkotmány és az Alaptörvény összevetése alapján megállapította, hogy az Alaptörvény XV. cikke változatlan tartalommal fenntartja az egyenlőség általános, a jogrendszer egészére és nem csak az alapjogokra kiterjedő követelményét, valamint a hátrányos megkülönböztetés tilalmát. Ezért az általános egyenlőségi szabály alkalmazásának dogmatikájában változtatás nem indokolt, az Alkotmánybíróság az általános egyenlőségi szabállyal kapcsolatos eddigi gyakorlatát továbbra is irányadónak tekintette. (Indokolás [22]-[27]).

Mivel az Alaptörvény negyedik módosítását követően hozott **13/2013. (VI. 17.) AB határozat** fenntartotta ezt az álláspontot (Indokolás [82]), ezért az általános egyenlőségi szabály és a hátrányos megkülönböztetés tilalma kapcsán nincs szükség a 13/2013. (VI. 17.) AB határozat szerinti vizsgálatra.

A t. Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az azonos szabályozási körbe vont jogalanyok közötti olyan alkotmányos indok nélkül tett megkülönböztetés tilos, amelynek következtében egyes jogalanyok a többiekhez képest hátrányos helyzetbe kerülnek. Nem tekinthető viszont hátrányos megkülönböztetésnek, ha a jogi szabályozás különböző tulajdonságokkal bíró alanyi körre eltérő rendelkezéseket állapít meg, mert alkotmányellenes megkülönböztetés csak összehasonlítható – azonos csoportba tartozó - személyi körben lehetséges.

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117

Álláspontunk szerint a jelen indítvánnyal érintett bírói döntés a köznevelési intézmény fenntartójával szemben szerzett követelések jogosultjai között a fenntartó típusától függő megkülönböztetésre vezet, mely megkülönböztetésnek nincs alkotmányos indoka vagy célja.

Az **Nkt. 99/H. § (1) bekezdése** szerint *„a 2016. december 31-én települési önkormányzat által működtetett köznevelési intézmény köznevelési feladatainak ellátását szolgáló mindazon települési önkormányzati vagyon és vagyoni értékű jog (a továbbiakban: vagyon) leltár szerint 2017. január 1-jén a területileg illetékes tankerületi központ ingyenes vagyonkezelésébe kerül. A köznevelési feladat ellátását biztosító vagyon alatt az ellátott köznevelési feladathoz kapcsolódó valamennyi jogot és kötelezettséget, valamint ingó és ingatlan vagyont is érteni kell."*

Az állami átvétellel érintett, korábban önkormányzati fenntartású köznevelési intézmények esetében a köznevelési feladathoz kapcsolódó valamennyi jog és kötelezettség egységes egészként száll át az új fenntartóra.

Álláspontunk szerint a bíróság azon értelmezése, hogy a magán fenntartású köznevelési intézmény fenntartója a jogait a kötelezettségeitől elkülönítve ruházhatja át másik fenntartóra, önkényesen, ésszerű indok nélkül különbözteti meg a magán fenntartású köznevelési intézmény fenntartójával szemben – a köznevelési feladat ellátásával összefüggésben szerzett – követeléssel rendelkező személyeket azokhoz a személyekhez képest, akik önkormányzati köznevelési intézmény fenntartójával kerültek kapcsolatba. Az önkényesség abban áll, hogy a bíróság döntése a követelés jogosultjától teljesen független, általa nem befolyásolható feltételtől, az egymás közötti jogviszonyban kötelezettként szereplő fenntartó saját döntésétől teszi függővé a kötelezettség új fenntartóra történő átszállását vagy ennek elmaradását (míg ezzel szemben az önkormányzati intézményeknél a fenntartói jogok átvételével a kötelezettségek is átszállnak a törvény erejénél fogva). A bírósági döntésből következően a magán intézmény fenntartója a vele szemben követeléssel fellépő jogosult igényének kielégíthetőségét a saját egyoldalú döntésével jogosult megakadályozni, az igény érvényesíthetősége teljes egészében a kötelezett döntésén múlik, ami ellen a jogosult nem élhet jogorvoslattal. Ugyanakkor, a fenntartó a kötelezettségek átszállásának megakadályozásában ellenérdekelt is, mivel a követelésünk teljesítésem számára jelentős pénzügyi terhet jelentene. Jelen esetben nyilvánvaló, hogy ezen pénzügyi teher nélkül kívánják – más név alatt, de szinte teljesen azonos személyzettel – az intézményt tovább működtetni. Álláspontunk szerint a köznevelési intézmény fenntartójával szemben szerzett követelések jogosultjai között alkotmányosan nem tehető különbség azon az alapon, hogy az intézmény fenntartója állami/önkormányzati szerv vagy magánjogi jogalany. Emellett álláspontunk szerint a bíróság nem adhat jogsegélyt a nyilvánvalóan jogsértő, kizárólag a kötelezettség teljesítése alóli kibújást célzó megállapodáshoz.

A fentiekre tekintettel kérjük a t. Alkotmánybíróságot, hogy a kérelmünknek megfelelő döntést hozni szíveskedjék.

Budapest, 2017. szeptember 14.

Tisztelettel:

[redacted]

indítványozók,
képv.:

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117

DR. HOVANYECZ ÜGYVÉDI IRODA
Dr. Hovanyecz Hajnalka ügyvéd
1054 Budapest, Hold u. 15. V.em. 3/a.
1475 Budapest, Pf. 17.
adószám: 18135406-2-41
bankszámlaszám: 11600006-00000000-35939193
tel.: 269-0705, fax: 269-0117